

A man with dark hair, wearing a purple polo shirt and jeans, sits on a stool in a warehouse. He is surrounded by numerous metal equipment cases on wheels. The floor is made of metal grates. In the background, there are brick walls, a large green door, and some lighting fixtures. A large blue 'X' is painted on the side of a case in the foreground.

Neo Sala

TRENTA ANYS DE GUÀRDIA

Pioner de l'organització de macroconcerts a l'Estat, Neo Sala fa tres dècades que prescriu música en directe a través de **Doctor Music**, la seva promotora. Ara, es planteja la crisi com un possible renaixement

Per **Ricard Martín**
Retrat **Ivan Giménez**

Resistir és vèncer; encara que no sigui sempre en l'escenari que un voldria. Els trenta anys de vida que la promotora musical Doctor Music celebra aquest any van units a una xifra de mal averany: el salvatge increment de l'IVA –del 8 al 21%– en entrades de concerts, teatre i cinema que va entrar en vigor l'1 de setembre passat. Ara que Doctor Music pot presumir de ser la promotora independent més gran d'Espanya –Gamerco va ser absorbida pel gegant nord-americà Live Nation l'any 2006–, resulta temptador atorgar a Neo Sala el paper de darrer mohicà dels concerts d'estadi a l'estat espanyol. És inevitable demanar a l'home que va portar per primera vegada a tocar Tina Turner l'any 1987, i després Michael Jackson i Dire Straits, com creu que afectarà aquesta mesura a la nostra indústria musical. Serà tot tan apocalíptic com ens pensem? Sí. I a més serà una apocalipsi absurda: “Farà molt mal, i a sobre aquesta mesura no té sentit. En el millor dels casos aconseguiran recaptar el mateix que recapten ara, i facturarem la meitat. És a dir, no faran més diners i a sobre es carregaran mitja indústria”, es lamenta. De retruc, “els festivals retallaran la qualitat de l'oferta i s'hauran de complicar més la vida per portar grups promesa”, assegura. I es perdrà competitivitat respecte a països com França i Alemanya, amb un IVA del 6 i el 5,5% respectivament, amb el nostre leoní 21%.

Vaja, que potser tornarem a l'època fosca, en què Espanya era un cos estrany en el circuit de concerts europeu, impermeable a la música rock i a on “els inspectors de la SGAE entraven a les sales de concerts com volien i quan volien, acompanyats de la Guàrdia Civil”, recorda Sala.

En aquest estat d'ànim, l'any 1982 Doctor Music va escriure la primera pàgina: va ser el 12 de febrer, un doble cartell al Palau Blaugrana II format pel heavy castís d'Obús i la new-wave francesa de Starshooter. Era l'època en què “hi havia un concert cada quatre mesos, i vingués qui vingués hi anava tothom, fos fan del heavy, del rock simfònic o del pop”. Era una mena d'edat dels metalls de la promoció de concerts, que els aficionats al rock menors de 40 anys recordem de manera mitològica, quasi amenaçadora: escamots de heavys segrestant un autobús que els portés a Deep Purple, lavabos destrossats, Joan Jett colpejada per un endoll quan telonejava els Scorpions... Tan perillós era muntar concerts? Tot era tan heavy? “Home, les coses es magnifiquen. Avui en dia la gent també tira coses, però aleshores es pagava l'aprenentatge. Ni el públic ni els porters no hi estaven acostumats. Però si hagués passat

alguna cosa molt greu, com un aldarull on morís molta gent, estaria documentat. Ara també arrenquen lavabos, però no surt en cap lloc”.

Sala –que va començar la seva carrera de promotor als 14 anys, venent entrades als companys de pupitre per anar a audicions del nou disc de Yes– afirma que tot plegat va començar com una afició. “Vaig veure que per aprendre a tocar el piano com Déu mana em caldrien molts anys, i jo era molt impacient”, riu. De músics, en sobraven; en canvi, el que faltaven eren concerts. “I amb la innocència dels vint anys” va decidir que “ja que no es podia divertir tocant el piano, ho faria estant en contacte amb els músics, muntant concerts”.

Segur que l'any 1987, quan va portar Tina Turner per primer cop a Espanya, però, ja tenia coll avall que la cosa era molt seriosa. Ell tenia 25 anys i la

“

QUAN COINCIDIM DOS PROMOTORS, SEMPRE ENS FEM LA MATEIXA PREGUNTA: QUI ÉS EL SEGÜENT QUE OMLIRÀ ESTADIS? QUI AGAFARÀ EL RELLEU D'AC/DC I U2?

tigressa de Nutbush 48. Ni ella ni Michael Jackson no li van demanar per la seva joventut, però sí els seus mànagers: “Es quedaven molt parats quan em preguntaven pel meu cap i els deia que no hi havia ningú per damunt meu, que jo era el principal accionista de l'empresa”. Al principi, l'establishment del rock internacional es va sorprendre. Però “quan veien que Doctor Music funcionava igual o millor que gent molt més gran, no només es quedaven tranquils sinó que ens recomanaven a tercers”: Springsteen, U2, Paul McCartney, Pink Floyd i R.E.M. han sigut algunes de les macroestrelles que van estar i encara estan en l'òrbita de la casa, que celebra, per cert, els trenta anys de vida amb l'exposició *Born to run* –Doctor Music 30 años. Es pot veure al

3 CONCERTS HISTÒRICS

TINA TURNER

“Al 1987 estava en el punt més alt de la seva carrera, i tots els promotors espanyols la volien portar. Els seus mànagers van triar Doctor Music, i això va significar deixar de ser una promotora d'artistes petits i mitjans per entrar a la primera divisió dels promotors de macroconcerts”.

DIRE STRAITS

“La seva gira mundial *On Every Street* (1992) va incloure 21 concerts a Espanya i va vendre més de 500.000 entrades, un rècord encara no superat en una mateixa gira”.

BRUCE SPRINGSTEEN

“L'any 2008, va ser el primer artista que va omplir dos nits seguides el Camp Nou i la recaptació del concert va ser número 1 del rànquing mundial. En la mateixa gira vam ser els primers a reobrir les portes als concerts de rock a l'estadi Santiago Bernabéu de Madrid, després que 21 anys abans, el 1987, hi actués U2”.

Círculo de Bellas Artes de Madrid fins al 2 de desembre, i està nodrida principalment per l'arxiu particular de Sala.

Encara que treballar amb aquestes patums semblava garantia d'èxit, en aquest negoci les coses no sempre són senzilles. Hi ha fracassos sonors sonats: The Who van suspendre l'any 2006 un Palau Sant Jordi per falta de venda d'entrades. Els Sex Pistols l'any 1996 van cancel·lar actuació per no ser capaços d'omplir la Sala Aqualung de Madrid (en aquell mateixa gira van tocar al palau de Budokan, a Tòquio). Cap d'aquests concerts era de Sala. Però no creu que falti cultura rock a casa nostra: “Senzillament és un retard històric de vint anys respecte de països com Alemanya o Holanda. Allà es poden trobar avis de 80 anys que van i anaven a concerts, aquí no”.

Doctor Music ha sigut bàsica a l'hora d'establir les normes del rock d'estadis a Espanya: abans d'ells, el camp del Barça i el del Madrid feia 15 anys que no acollien concerts. Un model, el del concert d'estadi, que sembla en perill d'extinció. “Quan coincidim dos promotors, el primer que fem és fer-nos la mateixa pregunta: Qui és el següent que omplirà estadis? Qui agafarà el relleu d'AC/DC i U2?”. Vol pensar que “les comunions massives musicals continuaran existint”. I de fet, ja ho fan, en forma de festivals. Un altre model que Doctor Music també va ser decisiu a implantar, mitjançant les quatre edicions del Doctor Music Festival, del 1996 al 2000. Una aventura pionera i complicada –muntar un macrofestival l'any 1996, a cinc hores de cotxe de l'aeroport de Barcelona, amb una negociació prèvia amb 60 pagesos propietaris– que tot i que quasi els va deixar en fallida, recorda amb afecte: “Els calés no ho són tot. Muntar una cosa així va ser el meu somni, i malgrat els anys que han passat, perviu en la memòria de la gent”. Dóna voltes a la idea de celebrar una edició única l'any 2016, per celebrar el vintè aniversari del festival. L'èxit del Primavera Sound, afirma, valida la seva aposta pels festivals a l'anglesa: “L'Alberto Guijarro, del Primavera, era dins el Doctor Music, dirigint el festival Ritmes del Món. Em fa sentir orgullós: si d'allà van sortir idees tan bones, és que ho estàvem fent bé”.

Tornem al present: atrinxerat rere piles de papers, revistes i discos –la majoria de música electrònica–, Sala no veu, però, les coses tan negres. Més aviat al contrari: pensa que “estem al principi d'un renaixement. Els renaixements sempre són després d'una bona crisi. I la caiguda de la indústria del disc és la crisi més gran que mai ha viscut el món de la música”.